

Лікування передменструального синдрому

С.А. Ласачко, к.м.н., кафедра акушерства, гінекології та перинатології ФПН Донецького національного медичного університету ім. М. Горького, Донецький регіональний центр охорони материнства та дитинства (ДРЦОМД)

Випадок із клінічної практики

На прийом до відділення діагностики та лікування захворювань молочних залоз (ВДЛЗМЗ) Донецького регіонального центру охорони материнства та дитинства звернулася пацієнтка 3., 29 років, зі скаргами на сильний біль, набряк молочних залоз (МЗ) та їх збільшення майже на один розмір за 10-14 днів до початку чергової менструації. Крім того, відмічались дратівливість, зміни настрою, втомлюваність, порушення сну, відчуття «важкості, ніби ломоти» у спині та суглобах. На 2-4-й день від початку менструації ці явища зникали.

Анамнез захворювання: уперше зміни в стані напередодні менструації помітила 2 роки тому. Зверталася з цього приводу до гінекологів неодноразово, але рекомендації були «не звертати уваги, бо це нормальне явище для жінки» або використовувати безсольову дієту та зменшити кількість рідини в цей період. Дотримання останньої рекомендації ефекту не дало. З часом вираженість симптомів та період набряку й болю МЗ збільшувались, досягаючи такого стану, за якого жінці важко було займатися повсякденними справами; він спричиняв значний фізичний та емоційний дискомфорт, порушення сну та ін. Менструальний цикл регулярний, гінекологічних захворювань немає, в анамнезі 1 нормальні пологи 4 роки тому, дитину годувала грудним молоком до 11 міс, абортів не робила, розлучена, зараз в контрацепції потреби не має.

До початку лікування пацієнтку оглянуто двічі: напередодні менструації під час першого звернення та на 8-й день циклу повторно. На 8-й день менструального циклу (під час другого візиту) жінка відмічала значне покращення самопочуття. Під час огляду, напередодні менструації, патологічних змін МЗ та гінекологічних захворювань не знайдено, за винятком значного набряку та болісності під час пальпації МЗ. УЗД МЗ та щитоподібної залози – без патології, структура МЗ під час УЗД долькова, протоки не розширені, міждолькові проміжки звичайної товщини та ехогенності, додаткових новоутворень не знайдено. Розмір щитовидної залози не збільшений, її структура зерниста, однорідна, ехоциліність звичайна. Додаткове обстеження: аналіз крові на пролактин, тіреотропний гормон (відхилень не знайдено).

З урахуванням вищезгаданих скарг та даних обстеження **було встановлено діагноз:** передменструальний синдром (ПМС).

Обговорення

У виникненні та розвитку ПМС та дисгормональних захворювань молочних залоз (ДЗМЗ), зокрема мастодинії, велика роль відводиться стану гіпоталамо-гіпофізарно-яєчничкової системи. Вирішальний вплив мають порушення співвідношення між естрогенами, прогестероном та підвищенням рівня пролактину. Одними з найчастіших ознак гіперпролактинемії бувають виділення з сосків (70%), біль та набряк в МЗ – мастодинія (60%), порушення менструального циклу (ПМЦ) і безпліддя (50%). Вплив пролактину на МЗ залежить від рівня і генезу гіперпролактинемії. Відомі публікації стосовно того, що у разі ПМС та ДЗМЗ рівень пролактину або знаходиться на верхній межі норми, або незначно перевищує її [3,9,17]. У низці публікацій також указано на значення так званої прихованої гіперпролактинемії, можливими чинниками якої вважають:

- наявність біологічно активних ізоформ пролактину, що не визначаються звичайними методиками;
- підвищення чутливості рецепторів тканин МЗ до пролактину, наприклад під впливом стресів або прийому препаратів, що містять естрогени;
- періодичні коливання секреції гормону, які достатньо важко виявити у звичайній практиці під час рутинного одно- та навіть багаторазового обстеження пацієнтки.

Лікування

Для лікування ПМС з циклічною мастодинією на тлі гіперпролактинемії використовують ряд медикаментів, що мають дофамінергічну дію різного ступеня виразності та характеризуються різним спектром переносимості: бромокриптин, каберголін, а також ряд фітопрепаратів, що мають дофамінергічну дію. Основною діючою речовиною фітопрепарату Мастодинон компанії «Біонорика» є стандартизований сухий екстракт плодів прутняка (Fructus Agni casti), – рослини, що чинить дофамінергічну дію. Крім того, до його складу входять ще 5 екстрактів лікарських трав, які усувають дратівливість, головний біль і порушення сну – часті симптоми ПМС.

Ми вважаємо, що Мастодинон є препаратом вибору для лікування таких ДЗМЗ як мастодинія (циклічна чи на тлі застосування препаратів, що містять естрогени), дифузна дисплазія (мастопатія) на тлі функціональної гіперпролактинемії з рівнем пролактину як на верхній межі норми, так і на тлі так званої прихованої гіперпролактинемії.

Мастодинон призначили хворій за звичайною схемою по 30 крапель або 1 таблетці 2 рази на добу вранці та ввечері протягом 3 міс. Препарат достатньо безпечний, практично не має побічних ефектів і може призначатись як перша лінія терапії (згідно з наказом №676 від 31.12.2004 р. «Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги») до отримання результатів додаткових досліджень.

Огляд через 3 міс лікування: скарги фактично відсутні, пацієнтка почувається здоровою. Об'єктивно напередодні менструації – незначні зміни стану МЗ (набряк в рамках фізіологічного для другої фази циклу, пальпація безболісна) порівняно з першою фазою циклу, що фактично не є скаргами. Лікування продовжено ще на 3 міс.

Мастодинон®

Стандартизований екстракт Agnus Castus BNO 1095

**Лікує мастодинію,
мастопатію та ПМС**

- ★ Знижує рівень пролактину
- ★ Усуває біль та напруження у молочних залозах
- ★ Лікує симптоми ПМС
- ★ Не містить гормонів

Входить до стандартів лікування мастопатії та ПМС

Наказ МОЗ України №676 від 31.12.2004

Ніжна турбота про Ваші груди

BIONORICA®
The phytoneering company

Р. п. № Р.08.03/07296 від 26.08.03 (таблетки)
Р. п. № П.07.02/04980 від 29.12.03 (краплі)
Перед використанням ознайомтесь з інструкцією! Зберігати в недоступному місці для дітей. Реклама лікарського засобу.

ТОВ "БІОНОРИКА"
в Україні: м. Київ, вул. Мініна, 9, Офісний поверх.
тел.: (044) 296-22-03 (04,05);
факс: (044) 451-83-09
e-mail: office@bionorica.com.ua